

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ในการผลิตปลาสามของกลุ่มแม่บ้านสันเวียงใหม่ ตำบลบ้านสา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา 1) ความสัมพันธ์กันระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะคิด ในการจัดการ ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการผลิตปลาสามของกลุ่มแม่บ้านสันเวียงใหม่ 2) ความสัมพันธ์กันระหว่าง ความคาดหวังทางสังคม ทักษะคิดในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการผลิตปลาสามของกลุ่ม แม่บ้านสันเวียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านที่ผลิตปลาสามบ้านสันเวียงใหม่ หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 4 ตำบลบ้านสา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จำนวนทั้งหมด 250 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ในการจัดการปัญหา สิ่งแวดล้อมจากการผลิตปลาสามของกลุ่มแม่บ้านสันเวียงใหม่ ตอนที่ 3 ทักษะคิดของกลุ่มแม่บ้าน สันเวียงใหม่ที่มีต่อการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม และตอนที่ 4 แบบสอบถามการจัดการปัญหา สิ่งแวดล้อมจากการผลิตปลาสามของกลุ่มแม่บ้านสันเวียงใหม่

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ การรับรู้ข่าวสาร และการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนมีความสัมพันธ์กับความรู้ก่อนข้างคำ ส่วนใหญ่การรับรู้ข่าวสารนั้นจะมาจากผู้นำชุมชน เนื่องจากความรู้ที่กลุ่มแม่บ้านส่วนใหญ่มาจากการประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตประจำวันมากกว่าที่จะได้รับการศึกษา การรับรู้ข่าวสารและการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน 2) ความคาดหวังทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะคิดในการ จัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการผลิตปลาสาม สำหรับข้อค้นพบที่นอกเหนือจากกรอบความคิดแล้ว นั้นยังแสดงให้เห็นว่าการรับรู้ข่าวสารมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนและจะส่งผลไปถึง พฤติกรรมในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมและคาดหวังทางสังคมจะมีผลต่อทัศนคติที่ดี จะทำให้เกิด การเข้าร่วมกิจกรรม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอว่าควรกระตุ้นกลุ่มแม่บ้านในเรื่องของความรับผิดชอบ เสียสละ เวลาเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวมในเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการจัดการ ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนสร้างกระบวนการ การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

The objectives of the study on "Factors Affecting Environmental Management Related to Fermented Fish Production of Women's Groups in Ban San Wiang Mai, Tambon Ban Sang, Amphoe Mueang, Changwat Phayao" were to study the relationship among individual factor, knowledge, attitude on environmental management related to fermented fish production of women's groups in Ban San Wiang Mai and to study the relationship among social expectation and attitude on environmental management related to fermented fish production of those group.

Two hundred fifty women at Mu 3 and Mu 4 of Ban San Wiang Mai, Tambon Ban Sang, Amphoe Mueang, Changwat Phayao were randomly selected as population to study.

The questionnaire used in this study consisted of four parts on : 1) individual factors, 2) knowledge on environmental conservation, 3) attitude on environmental conservation and 4) environmental management related to fermented fish production.

The results of the study were that 1) individual factors such as income and community participation were positively low related to the knowledge of environmental conservation, because women gained their knowledge from their experiences in everyday life instead of formal education, community information and community participation, and 2) social expectation was not related to the attitude on environmental conservation.

In addition to the hypotheses of this study, the results indicated that the information was positively related to community participation and finally led to the environmental management of fermented fish production behavior. Social expectation was also positively related to the attitude on environmental management.

From this study, the suggestion are that the government should empower the women's groups on their responsibility, time spending on environmental conservation by providing them knowledge, information and creating the community participation process on environmental management in the community.